

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۹/۰۱

محمد انور آخر

د جمهوریت د سقوط عوامل د جنگسالارانو ونډه

(پنځه ویشتمه برخه)

(د علي پور ملاتړي، له بني لوري حاجي محمد محقق، سرور دانش او کریم خلیلي)

جنایتکاران او د چارواکو ملاتړ (۳)

یو بل پخوانی جنایتکار او د اړه مار چې په کابل کې د اویایمو کلونو په جگړو کې یې د افغانانو په سرونو کې مېخونه ټک و هلي وو، هزاره توکمه عبدالغني، مشهور په علي پور شمشیر و چې د هزارهگانو لپاره اتل او د نورو افغان قومونو پروراندې یو بدماش او جنایتکار تن دی. نوموړی په حکومت کې د هزاره توکمو لوړپوړو چارواکو لخوا حمایه کیده، علي پور په ۱۳۷۱ ل. ل. کال کې د هزارهگانو د وحدت ډلې غړی و او د کابل په خپل منځي جگړو کې یې ډېرې وړانې او جنایتونه ترسره کړي دي، په کابل کې د اویایمو کلونو، کورنیو جگړو سربره، دغه جنایتکار له پخوا څخه په هزاره مېشتو سیمو کې د پښتنو په وژنو او ځورونو لگیا و، علي پور چې په ۲۰۰۱ ز، کال شاوخوا کې د ډیریو دنده درلوده، هغه ډرپوري پرېښوده، د مذهب او توکم له اغېزو یې گټه پورته کړه او د شیعگانو له مجرمانو او جنایتکارانو څخه یې یوه وسله واله ډله (د عدالت لپاره د مقاومت جبهه) په نوم یوه یاغي باغي ډله جوړه کړه او د طالبانو په نوم یې د پښتنو په ځورولو پیل وکړ، هغه په یو تلویزیون کې وویل چې زه د طالبانو دښمن یم، هر ځای کې چې طالب دی زما دښمن دی. د هغه له نظره، هر پښتون طالب دی او هر کوچی پاکستانی پښتون دی!؟

د ملي امنیت لوی ریاست وویل چې د علي پور ډله ټپله په سپکو او درنو وسلو سمبال ده چې د میدان وردگو د بهسودو ولسوالۍ له ځمکوالو، تجارانو او خصوصي شرکتونو څخه په ناقانونه توگه په بېلابېلو پلمو باج اخلي. بله دا چې علي پور د سیمې له جنایتکارانو خپله ډله جوړه کړي ده چې د سیمې اوسیدونکي په پرله پسې توگه ځوروي.

ملي امنیت وویل چې کله افغان دولت په سیمه کې د علي پور د ناقانونه کړنو پروراندې غبرگون ښکاره کړ نو هغه د پولیسو پر ځواکونو برید وکړ، پنځه تنه پولیس یې د هغوی له مهماتو او نقلیه وسایلو سره وتښتول. bbc.com/persian

د پاڼو شمیره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بني پزوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

په ۲۰۰۷ز، کال کې د بهسودو په ولسوالۍ کې د هزارمگانو او کوچیانو تر منځ د څرخایونو پر سر جگړه ونښته، هزارهگانو ادعا وکړه چې کوچیانو له خپلو کورونو شړلي او د دوی ځمکې یې لاندې کړي دي خو کوچیانو د دوی دا ادعا رد کړه وېي ویل چې کلونه، کلونه په ځانگړو فصلونو کې د څرخایونو په توگه له دغو سیمو گټه پورته کړي ده.

bbc.com/persian

د هزاره گانو پخوانی جنګسالار او د اجرائیه ریاست دویم مرستیال حاجي محمد محقق چې د علي پور کلک ملاتړی او په کورنیو جگړو کې اصلي لوبغاړی پاتې شوی چې د ښځو سینیې یې غوڅي کړي او د سنیانو افغانانو په سرونو کې یې مېخونه ټک و هلي دي چې ښه بېلگه یې د کورنیو جگړو پر مهال هغه ۵تنه قندهاریان دي چې په بامیانو کې یې په تختو پسې وتړل، په ژوندوني یې مختبېلې[؟] په سینو ورته ټکو هلي، قندهار ته یې ولېږل او قندهاریانو ته یې لیکلي وو چې دا د محقق تحفه ده! محقق تل ظاهرأ په دې ټینگار کړی چې په هزارمگانو ظلم او ستم شوی او باید حقوق یې ورکړل شي او د ایران او پاکستان کلک ملاتړ له ځان سره لري. د بېلگې په توگه، د ملي امنیت د ادارې پخواني مشر امر الله صالح د لیکنو پر بنسټ، حتی د محقق د دسترخوان لگښت د ایران استخبارات ورکوي او تل محقق ټینگار کړی چې تهران زما پایتخت دی! (د حمدالله حلیم سیرت له لیکنې څخه)

جنګسالار محقق څو ځلي حکومت ته تهدیدوونکي گوت څښکي کړي دي او یو ځل خو یې ولسمشر غني ته اخطار هم ورکړ چې له ارگه به یې وباسي!

دغه جگړه مار محقق، د علي پور پر خلاف د غور په ولایت کې د دولت پر عملیاتو نیوکه وکړه، هغه وویل چې په غبرگون کې به یې لاریونونه ترسره کړي.

علي پور په غور ولایت کې د پښتنو کوچیانو مشران تر شکنجه کولو وروسته لوټلي وو، هغه وو چې د غور ولایت د (لعل او سرجنګل) په ولسوالۍ کې د حکومتي ځواکونو او علي پور کسانو تر منځ په جگړه کې ملکي کسان ووژل شول،

په اړه یې د علي پور مدافع وکیل، جنګسالار محقق وویل: ارگمېشتي کینه کښ خپلو اصلي هیلو ته ورسیدل، د پاڅونوالو[؟] قوماندان علي پور شتون د لعل او سرجنګل په ولسوالۍ کې، هزاره جات ته د دولت د لښکرکشيو او د هغو خلکو د خپلو لپاره ښه پلمه شوه چې شل کاله یې د هېواد د خپلواکۍ لپاره جهاد او مقاومت کړی او نږدې شل کاله د دموکراسۍ او عدالت لپاره ولاړو وو.

(د افغان ملت دښمن او د هزارمگانو قهرمان! عبدالغني مشهور په علي پور شمېر)

د اجرائیه ریاست دویم مرستیال د نوموړو عملیاتو په هکله له حکومت څخه داسې غوښتنه وکړه چې ته به وایي د لعل سیمه د هغه د پلار شخصي ملکیت دی، محقق وویل: «له حکومت څخه بیا ځلي غوښتنه کوم چې د هزاره جاتو سیمې ناامنه نه کړي او خپلو لښکرکشيو ته پای ورکړي، د حکومت ځانگړي ځواکونه دي د لعل له سیمې وباسي، د لعل د سیمې له خلکو دې بښنه وغواړي او د شهیدانو او ټپیانو کورنیو ته دې تسلي ورکړي، پرته له دې به د خپلو مظلومو خلکو، په ځانگړي توگه د کابل له خلکو وغواړم چې لاریونونو ته راوځي.» www.af.shafaqna.com

د علي پور له پرله پسې جنایتونو وروسته د ۱۳۹۷ ل، کال د لیندۍ په ۴مه نېټه، نوموړی بدماش په کابل کې د ملي امنیت د ځواکونو لخوا ونیول شو. په کابل او هزاره توکمه سیمو کې هزارمگانو د خپل جنایتکار قهرمان د نیولو په غبرگون کې لاریونونه وکړل. «د اجرائیه ریاست دویم مرستیال محمد محقق د علي پور د نیولو له امله غبرگون ښکاره کړ، د حکومت دا عمل یې محکوم کړ، له حکومت یې وغوښتل چې د علي پور د نیولو عاملین د له خپلو دندو وشړل شي او عدلي او قضایي مراجعو ته دې وروپېژندل شي.» www.etilaatroz.com [!؟]

د پانو شمېره: له 2 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

په افغانستان کې هر څه سرچپه روان دي، دلته یو جنایتکار او بدماش بی گناه بلل کیږي خو هغه څوک چې د جنایتکارانو پر وړاندې دنده ترسره کوي، هغه ته گناهکار او مجرم ویل کیږي، ومو لوستل چې محقق په څومره سپین سترگی سره سرچپه قضاوت کوي.

که د علي پور قضیې ته د جنگسالارانو او جنایتکارانو له زاویې وکتل شي نو محقق او د ده په څېر نور جگړه ماران ملامت نه دي، ځکه چې دوی په خپله د علي پور په شان له جنایتکارانو سره په ټولو جرمونو کې شریک دي نو خامخا به له خپل هم مسلکه قاتلانو دفاع کوي.

له بده مرغه چې علي پور وروسته له نیول کېدلو څخه ډېر ژر د ولسمشر غني د دویم مرستیال هزارفتوکه، سرور دانش لخوا له بنده خوشی کړای شو. ¹

(له بنی خوا لومړی کس سرور دانش، له چپ لوري لومړی تن علي پور چې د ولسمشر مرستیال په دفتر کې یې بوتان د چیلکو په څېر پشو کړي دي.)

علي پور په یو ژمن لیک کې له حکومت سره، د ولسمشر دویم مرستیال سرور دانش په ضمانت، ژمنه کړې وه چې جنایتونه به نه کوي او خپلې وسلې به حکومت ته تسلیموي، هغه د خپلې ژمنې پر خلاف وروسته له هغې چې له زندانه خوشی شو، بیا یې د دولت او خلکو پر ضد خپلو ناوړه کړنو ته دوام ورکړ، د ۱۳۹۹ ل. کال د وري په میاشت کې د علیپور په مشرۍ نامسئوله وسله والو د بهسودو ولسوالۍ د دوه پمې حصې پر امنیتي قوماندانۍ برید وکړ چې په نتیجه کې یې دوه پوستي له دوه میله پیکا، لس میله کلاشینکوف، یو میل اېم فور توپک، یوه عراده هاموي ټانگ او د پولیسو له رینجر موټرو سره یو ځای د وسله والو لاس ته لوېدلي دي. جگړې د څو ساعتونو لپاره دوام کړی چې په پایله کې گڼ پولیس ټپیان او یو شمېر وسله والو برمه کړي.

د علیپور وسله والو د امنیتي قوماندانۍ او ولسوالۍ مقام د سقوط نیت درلود او اوس هم په سیمه کې د بیا ځلې برید لپاره هڅې روانې دي.

څو میاشتې وروسته د سلواغې په ۱۴مه نېټه «د شیععه ملیشو قومندان علیپور اړوند مسلحو کسانو د میدان وردگو ولایت بهسودو ولسوالۍ ودانۍ له نیولو وروسته سوځولي ده... د میدان وردگو ولایت امنیتي سرچینې وايي، د علیپور وسله

¹: سرور دانش د خپل دانش سربره، د نورو افغانستانیو په څېر خان افغان نه بولي او د سقاؤ د زوی حبیب الله کلکانی کلک پلوی دی.

والو بیگا ناوخته د بهسودو حصه اول ولسوالی په مرکز برید کړی چې له امله یې دولتي عسکر د ولسوالی مرکز څخه شاتګ ته مجبور او د ولسوالی د تعمیر او ملي امنیت مرکز په ګډون ټولې دولتي ودانۍ د علیپور ملیشو سوځولي دي.»

www.nunn.asia

د علي پور د دا ډول بدماشیو پر وړاندې دولت اړ شو د هغه پر خلاف عملیات ترسره کړي، هغه مهال چې حکومتي ځواکونو د علي پور بدماشانو سره په جګړه لګیا وو، یوه (اېم، آی، ۱۷) ډوله چورلکه د میدان وردگو ولایت د بهسودو په سیمه کې د علي پور جنایتکارانو لخوا د ناستې پر مهال، په داسې حال کې وویشتل شوه چې شپې مهال ۱۲ بجې یې د بهسودو ولسوالی لومړۍ حصې ته پوځي اکمالات ترسره کول او له هغې خوا یې د علي پور له جنایتکارانو سره په جګړه کې ټپي شوي سرتېري او یو تن وژل شوي سرتېري، کابل ته انتقالول، په خواشینۍ سره چې د چورلکې څلور تنه عمله او پنځه تنه امنیتي کسان ووژل شول. (د کب ۲۸ مه ۱۳۹۹ ل. ل، کال)

د علي پور بدماشانو لخوا د چورلکې په ویشتلو ټول افغان ولس ډېر خواشینۍ و، ټول افغانان له علي پور څخه د غچ اخیستلو غوښتونکي وو. د دغې پېښې په غبرګون کې ولسشمر اشرف غني وویل چې د چورلکې ویشتونکو ته به سخته سزا ورکړي؛ د دفاع وزارت د ارکان رییس محمد یاسین ضیاء وویل، هر هغه څوک چې د دې پېښې عاملین وي د امنیتي ځواکونو له غچ اخیستنې سره به مخ شي.

دفاع وزارت مرستیال محمود میاخېل د وژل شویو پېلوټانو د جنازې د مراسمو پرمهال وویل چې د دوی غچ به له جنایتکارانو څخه اخلي، هغه که علي پور وي یا نامسوله وسله وال، یا طالبان وي، یا جنایتکاران، ټول زموږ پر وړاندې یو ډول دي.

هغه حاضر وکسانو ته څرګنده کړه چې موږ به ستاسو د ساتونکو په توګه د جنایتکارانو سره هېڅ ډول معامله ونه کړو او هر څوک چې په دننه په نظام یا له نظام بهر او یا هم په سیمه کې له دغو جنایتکارانو ملاتړ کوي، موږ د هغوی پر وړاندې ولاړ یو. bbc.com/persian

د دفاع وزارت ویاند ولیکل: «ملي دفاع وزارت چې په هر قیمت وي د شهیدانو د وینې غچ به اخلي او د دغې ترهګرۍ پېښې عاملینو ته به سزا ورکړي.»

د علي پور لخوا د چورلکې د غوځولو په غبرګون کې افغان هوایي ځواکونه او د امنیتي ځواکونو قوماندانان پاریدلي وو چې له هغوی څخه سمیع سادات د ۲۱۵ میوند قول اردو قوماندان ولیکل: «دفاعي ځواکونه به د علي پور کسان چې په هر ځای کې وویني په ډېر ویاړ سره به یې له منځ یوسي.» <https://www.dw.com>

علي پور د چورلکې د ویشتلو مسؤلیت په غاړه واخیست او په ویاړ یې وویل چې د ملکي خلکو د ساتلو په موخه یې چورلکه ویشتلې ده چې پوځ غوښتل هوایي برید ترسره کړي. <https://www.ariananews.af/fa>

(د هوایي ځواکونو پېلوټانو جنازې چې د علي پور لخوا وژل شوي دي.)

د پانو شمېره: له 4 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پزوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

د چورلکې له ویشتلو درې ورځې وروسته افغان ځواکونو د میدان وردگو ولایت د بهسودو په ولسوالۍ کې د علي پور پر خلاف عملیات پیل کړل، د علي پور کسان د ځایي خلکو کورونه د ډال په توګه وکارول چې له امله یې ملکي خلکو ته هم مرګ ژوبله واوښته. «په یاده ولسوالۍ کې ځایي سرچینې وايي، د ۱۳۹۹ کال د کب میاشتې په دېرشمه نېټه د امنیتي ځواکونو د هوايي بریدونو په ترڅ کې د یوې ۱۹ کلنې مېرمنې په ګډون، ۹ کسان ووژل شول او د یادې مېرمنې خواښې تپي شوه.»

له بلې خوا د ملي دفاع وزارت د ۱۳۹۹ کال د کب میاشتې پر ۳۰مه نېټه د یوې خبرپاڼې په خپرولو سره ویلي و چې د هوايي ځواکونو په برید کې ۱۲ نامسووله وسله‌وال ووژل شوي او ۶ نور یې ټپیان دي. <https://swn.af/ps> په حکومت کې د علي پور مدافع وکیل جنګسالار محقق یو ځل بیا له علي پور څخه دفاع وکړه ویي ویل چې د علي پور پر وړاندې نه باید د ځواک په کارولو کې بیرته وشي.

د هزارمگانو یو بل جنګسالار، د وحدت ګوند مشر کریم خلیلي په بهسودو کې د علي پور پر وړاندې پر عملیاتو خواشیني څرګنده کړه، ویي ویل چې پوځي جګړه به د بحران سبب شي، راغلی حالت باید د سولې له لارې حل شي. <https://www.ariananews.af/fa/>

د دفاع وزارت د ۱۴۰۰ ل، کال د وري میاشتې په ۲یمه نېټه خبر ورکړ چې د میدان وردگو ولایت د بهسودو ولسوالۍ په لومړۍ برخه کې [د علي پور مرکز] د عملیاتو په جریان کې د علي پور د وسلو یو وسله‌تون کشف او له منځه یوړل شو. د عملیاتو پر مهال په سیمه کې د علیپور د وسله‌والو پوستې هم په نښه شوې او یو پټنځای یې له منځه وړل شوی دی. <https://tkg.af/pashto>

د بهسودو په ولسوالۍ کې د افغان ځانګړو ځواکونو د عملیاتو په جریان کې د علي پور درې د وسلو او مهماتو زېرمه تونونه موندل شوي دي. <pic.twitter.com>

افغان امنیتي ځواکونو د علي پور د ډلې ټپلي د له منځه وړلو په برخه کې څو ځلي عملیات ترسره کړل او ښه یې ځپله خو نوموړی وتبښید او ورک شو، د هغه کسان وايي چې علي پور د ایران مشهد ښار ته تللی دی.

علي پور له یورو نیوز سره په یوه مرکه کې ځان او خپل جنایتکاران د ملایکو په څېر پاک، سپېڅلي او تر ټولو متمدن، فرهنگي، عصري مسلکي خلک بولي که چېرې د علیپور ډله ټپله تر ټولو پرمخ تللي خلک وي او دا ډول جنایتونه او وحشتونه له خپلو خلکو د دفاع په نوم ترسره کوي نو د دوی نامتمدن خلک به څه ډول انسانان وي؟ هغه وویل: «مور هېڅ کله نامسووله وسله‌وال نه یو، مور باید مسؤلیت وپېژنو، په دې مانا چې خلک مور ته مشروعت، قدرت او صلاحیت راکوي، دا چې دولت د خلکو د امنیت په راوستلو کې پاتې راغلی دی، خلکو د خپل امنیت په برخه کې پر مور باور کړی دی، مور یوه خپلسري او بې باکه (لابالي) ډله نه یو، له مور سره حقوق پوهان، داکتران او ماسټران راسره دي، مور مدني او فرهنگي انسانان یو او د خلکو د مدني حق، امنیت لپاره کوښښ کوو.» www.etilaatroz.com

ومو لوستل چې علي پور خپله ډله تر ټولو ښه مدني، فرهنگي او مسلکي بولي، وايي چې د هزارهگانو په سیمه کې یې

امنیت ټینګ کړی دی. د علي پور د متمدنې ډلې وحشي، ترهګري او جنایي اعمال دا ښيي چې د دوی ډله تر ټولو وحشي او نامتمدنه ډله ده، همدا ډله ده چې په سیمه کې یې امنیت خراب کړی او دولتي ځواکونه یې اړ کړي چې په سیمه کې پوځي عملیات ترسره کړي او د هزارمگانو او دولتي کسانو د مرګ ژوبلې سبب شي.

د علي پور له جګړه ییزو وسلو او مهماتو او امکاناتو داسې ښکاري چې له هغه سره بهرنۍ مرستې کیدلې، د ایران د استخباراتو سربېره دا امکان هم لري چې هغه ته د امریکایانو د (سي، آی، ای) لخوا هم جګړه ییز توکي ورکړل شوي وي.

(په بهسودو کې د علي پور له وسله‌تون څخه ترلاسه شوي وسلې.)

د یادولو ده چې د جمهوریت له پرخولو وروسته د اسلامي امارت ځواکونو د بهسودو ولسوالۍ د (تکمتو او ابلیس) په سیمو کې د عملیاتو پر مهال د علي پور اړوند دوه وسله‌تونونه موندلي دي چې په هغو کې سپکې او درني وسلې، یو

موترسایکل، دوربینونه، لاسي بمونه په زرگونو مرمی او مهمات ترلاسه شوي دي. (۲۰۲۲/۱/۱۶ز)
<https://sputnik.af>

هغه مهال چې طالبانو هزاره توکمه، د طالبانو پخواني قوماندان امير مهدي مجاهد چې ياغي شوی ؤ، د نيولو په موخه د سرپل ولايت د بلخاب ولسوالۍ ته ځواکونه واستول، علي پور له نامالومه ځايه خپلي غوري وکړي چې طالبان دي د مهدي مجاهد له تهديدولو او نيولو لاس واخلي، طالبان دي هزارگان جگړي ته نه اړ باسي چې بيا به پېښمانه شي ... لنډه دا چې مهدي مجاهد له طالبانو سره په بلخاب کې جگړه وکړه، په جگړه کې يې ماتي وخوړه، نوموړی ايران ته د تښتيدلو پر مهال د طالبانو لخوا ووژل شو خو علي پور هېڅ توره ونه کړه.

دا وو د علي پور او د هغه د ملاتړو په اړه مالومات چې د جمهوريت په کمزوري کولو کې يې پوره ونډه اخيستي وه.

(د علي پور ډلې ځانگړی بیرغ چې د هغه په پټنځای کې ملي امنيتي ځواکونو ترلاسه کړی دی.)

(په بهسودو کې د علي پور له وسله‌تون څخه ترلاسه شوي وسلې.)

نېټه: ۱۴۰۲/۶/۱۰ ل

نور بيا

[د ليکوال: آر شيف](#)

د پانو شميره: له 6 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکني د ليکنيزې بني پزوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خير و لولئ